

Geert is interseksueel, maar dat

‘Ik wil niet langer ongezien door

Geert (61) werd in 1960 geboren met zowel vrouwelijke als mannelijke kenmerken. Een hele schok voor zijn ouders, maar artsen adviseerden dringend om er vooral maar niet over te praten. Zo kon het gebeuren dat Geert zelf pas onlangs ontdekte welke aandoening zijn interseksualiteit heeft veroorzaakt. Openhartig vertelt hij nu hoeveel impact het jarenlange zwijgen op hem heeft gehad. "Mijn hele leven stond in het teken van schaamte en de angst dat iemand zou ontdekken dat ik 'anders' was."

“Ik zal een jaar of achttien zijn geweest toen ik met wat vrienden een stuk verderop uitging. Een van hen had een auto, dus het vervoer voor die avond was prima geregeld. Toch besloten we, toen er behoorlijk wat bier in de man zat, om niet meer naar huis te rijden en in de auto te blijven slapen. Dat was niet alleen heel praktisch, maar ook grappig. Maar niet voor mij... Aan de ontspannen en gezellige avond kwam abrupt een einde, want wat als ik in mijn broek zou plassen? Mijn grootste angst, dat dat zou gebeuren in het bijzijn van vrienden, werd waarheid. Zachtjes ben ik die nacht de auto uitgeglipt. Door het vieze weer stonden de straten blank en dat was gelukkig mijn redding. Een stuk verderop ben ik door de plassen gaan rollen. Mijn natte kleren verklaarde ik met de smoes dat ik was gestruikeld op weg naar een boom om te plassen. Zo ging het voortdurend in mijn leven. Mijn leven, dat beheerst werd door de angst voor vernedering. De angst dat mijn geheim zou uitkomen. Dat anderen zouden ontdekken dat ik door een foutje van de natuur niet

alleen extreem klein geschapen was, maar ook alleen maar zittend als een meisje kon plassen. Bovendien was ik niet in staat om mijn plas lang op te houden, waardoor ik geregeld een natte onderbroek had.”

Leugentjes

“Of het nou op school was of later op mijn werk, als ik in een publieke ruimte naar het toilet moest, hoopte ik altijd daar geen anderen aan te treffen. Lange tijd was het voor mij niet weggelegd om aan het wandurinoir te gaan staan. Ik moest door die ene extra deur heen, waarachter zich het gewone toilet bevond waarop je kon zitten. Als een bekende me daarop aansprak, zei ik maar snel dat ik last had van mijn darmen. En dan al die keren dat ik als kleine jongen met mijn vriendjes in de bossen speelde. Waar zij snel even hun behoefte tegen een boom deden, kwam ik altijd met het leugentje dat ik even naar huis moest om te poepen. En dan hoopte ik maar dat ik al rennend mijn plas nog kon ophouden tot ik thuis was en niet met een natte broek en het schaamrood op mijn kaken voor de deur zou staan.

mocht niemand weten

ongehoord en het leven gaan'

Als ik voor logeerpartijtjes werd uitgenodigd, kwam ik daar altijd met een smoes onderuit. Stel je voor dat ik daar in bed zou plassen? Dat vond ik thuis al een ramp. Als ik 's nachts wakker werd in

eigen broers en zussen en mijn vader en moeder. Het drukte als een zware last op mijn schouders. Ook nog toen ik na de middelbare school op de mts mocht beginnen. Je kunt je

kwam niet uit de top van de penis, maar liep uit een opening die onder aan de schacht zat. Bovendien had ik last van urineverlies. Als kleintje wist ik zelf natuurlijk niet beter. Dat veranderde toen het tijd was om zindelijk te worden. Mijn broer ontwikkelde zich op dat gebied volgens het boekje, terwijl ik moeite bleef houden met het ophouden van mijn plas. Elke ochtend was mijn bed nat. En waar mijn broer op een gegeven moment staand kon plassen, sijpelde het bij mij langs mijn benen. Ik moest wel zittend naar het toilet. De verschillen tussen ons werden steeds benadrukt en dat vond ik erg confronterend. Eenmaal op school kreeg ik al snel in de gaten dat ik een uitzondering was. Als er bij een klasgenootje weer een 'kween' was geboren, werd er op school in geuren en kleuren verteld over dat kalfje of die bok met het dubbele geslacht. Bij die verhalen voelde ik altijd herkenning. Net als die beestjes was ik anders. Maar daar werd niet over gesproken. Niet door mijn broers en zussen, en ook niet door mijn ouders. Hoe graag ik het ook ►

'Ik besepte dat ik altijd mismaakt zou blijven. Nu nog voel ik het verdriet van dat moment'

een nat bed, spoelde ik met water en zeep mijn hoeslaken uit in de wasbak. Snel en zachtjes. Daarna legde ik het laken in mijn slaapkamer op de verwarming, die ik stiekem helemaal opendraaide. De rest van de nacht bleef ik erbij zitten en draaide ik het pakketje geregeld om, in de hoop dat het 's ochtends droog zou zijn. Vlug maakte ik dan mijn bed op, draaide de verwarming uit en zette het raam nog even wagenwijd open om alle sporen uit te wissen. Zo diep zat die schaamte. Zelfs voor mijn

voorstellen dat het me naar de keel vloog toen ik hoorde dat we ter kennismaking op kamp gingen. De angst voor de nachten beheerste mijn dagen. Ik durfde daardoor nauwelijks nog iets te drinken."

Confronterend

"Ik ben de helft van een tweeling. Maar in tegenstelling tot mijn broer kwam ik op de wereld als interseksueel. Hermafrodiet heette dat vroeger, een verouderde term voor tweeslachtigheid. Ik had wel een penis, al was die extreem klein, en de urine

wilde, het leek wel een verboden onderwerp.”

Hoop en teleurstelling

“In de laatste klas van de basisschool moesten alle leerlingen op consult bij de schoolarts. Die adviseerde

was mijn oudere broer op zijn negentiende verongelukt, natuurlijk zat dat verdriet nog heel hoog bij mijn ouders. Toch was ik ervan overtuigd dat ze om mij huilden. Omdat ik niet was zoals zij hadden gehoopt. Vreselijk vond ik dat. Dus loog

Als puber wilde ik erbij horen en net als mijn vrienden een beetje rommelen met vriendinnen. Een beetje zoenen. Elkaar voorzichtig aftasten. Maar verder ging ik niet. Krampachtig bleef ik na weken nog altijd afstand houden, waardoor zo'n meisje het uiteindelijk uitmaakte. Mijn scheldnamen 'homo' en 'mietje' deed ik zo helaas wel eer aan. Toen ik op mijn vijftienvingste een leuke vrouw ontmoette op wie ik verliefd werd, besloot ik maar meteen te vertellen hoe ik in elkaar stak. Ik legde uit dat ik door een foutje van de natuur klein geschapen was en een borstamputatie had ondergaan. Maar mijn openhartigheid werd helaas bruut afgestraft. Keihard werd ik afgewezen. Het gevoel dat ik niets voorstelde, werd daarmee opnieuw gevoed.”

‘Voor het eerst had ik het gevoel dat ik er mocht zijn. Ik was goed zoals ik was en intens gelukkig’

mijn ouders om mij te laten opereren. Zelfs toen werd er eigenlijk nog steeds niet over gesproken. ‘Het’ moest gewoon gebeuren en verder werd er niets over gezegd. Eindelijk zou ik een gewone plasser krijgen. Net als mijn broer. Met dat idee ging ik de operatie in. Mijn verwachtingen waren hooggespannen toen het verband werd verwijderd. De teleurstelling was groot. Niet het formaat, maar slechts de plasbuis was aangepast, met de bedoeling dat de urinestraal voortaan uit het topje van de penis zou komen. Nog voel ik het verdriet van dat moment, toen ik besepte dat ik altijd mismaakt zou blijven. Helaas bleek na een aantal weken dat de operatie niet geslaagd was. De urine liep er aan de onderkant van de eikel achter de voorhuid uit. Bij de nacontrole zei de arts nog dat het waarschijnlijk door de hechtingen kwam. Over een paar weken zou ik zien dat alles goed werkte. Mijn ouders waren in tranen. Kort daarvoor

ik bij de volgende controle en vertelde ik dat het plassen nu inderdaad goed ging. Ik kon mijn ouders toch niet nóg meer verdriet aandoen? Op deze manier beperkte ik mezelf in alles. Pas toen ik zeventien was, heb ik het aan mijn oudere zus verteld. Ze wist niet wat ze hoorde en is met mijn verhaal naar de huisarts gegaan. Ik schaamde me diep, maar was ook opgelucht. Na meerdere operaties was de schade eindelijk hersteld. Ik was inmiddels twintig en mijn borsten waren in de puberteit flink gegroeid. ‘Is dat een jongen of een meisje?’ Het is vreselijk als je dat aan de zijlijn van het voetbalveld hoort roepen. Ik stopte acuut met voetballen. In plaats van shirts droeg ik alleen nog maar wijde, allesverhullende blouses. Toen ik eenmaal in de medische molen zat, werd besloten om mijn borsten te amputeren. Daarmee viel er letterlijk een last van me af.

Liefde

“Op mijn negentwintigste kreeg ik een nieuwe kans. Mijn neef had een blind date voor me geregeld. Leuke vrouw, net gescheiden en twee kleine kinderen. Het klikte meteen en er kwamen vervolgspraken. Ook nu had ik het gevoel dat ik beter meteen eerlijk kon zijn. Dat was superspannend. Maar ze vond me écht leuk. Ik was goed zoals ik was. Nog nooit had iemand mij het gevoel gegeven dat ik er mocht zijn. Tot dat moment. Echt, ik was intens gelukkig. Mijn ouders hadden mij op de wereld gezet, maar deze vrouw, met wie ik later trouwde, heeft mij het leven gegeven! Mijn familie reageerde wel wat sceptisch. Wat moest zo'n vrouw, die een normale man

zwangerschap niet volledig ontwikkelt tot een jongen of meisje. Dat wil overigens niet zeggen dat je je niet overtuigend man of vrouw kunt voelen. Maar biologisch gezien pas je dan niet meer eenduidig in het hokje man of vrouw en val je een beetje tussen beide seksen in. Toen ik met mijn vermoeden naar de huisarts ging, werd ik doorverwezen naar het universitair ziekenhuis waar ik in mijn jeugd geopereerd was. Ik eiste antwoorden en wilde verder onderzocht worden. Mijn oude dossier uit 1979 kwam op tafel en tot mijn grote verbazing stond daarin al de diagnose PAOS vermeld! Al die jaren was dit voor mij verzwegen. Woest was ik. Ik had verdorie zo goed begeleid kunnen worden. Maar nee, mijn ouders waren destijds de mond gesnoerd door het ziekenhuis. Want erover praten zou te veel schade aanrichten bij het kind. Alsof ik nu niet kapot was gemaakt. Ik was aan

gewend was, toch met mij? Het werd niet met zoveel woorden gezegd, maar ik voelde die boodschap en dat deed zeer. Maar mijn huisarts spande de kroon. 'Weet waar je aan begint,' zei hij tegen mijn vrouw. Ja, echt waar. Toch kon al die negativiteit mijn geluk niet wegnemen. Haar twee kinderen waren daarbij een mooi cadeau, want zelf was ik helaas onvruchtbaar."

De waarheid

"Een klein jaar terug, ik weet niet eens meer wat de aanleiding precies was, ging ik op onderzoek uit. Ik was interseksueel, wat niet meer betekende dan dat mijn geslacht bij de geboorte onduidelijk was geweest. Maar wat hield dat in? Ik had ontzettend veel behoefte aan duidelijkheid en struinde het internet af. Ik kwam uit bij het PAOS, het partieel androgeen

ongevoeligheidssyndroom. Een man heeft XY-chromosomen, maakt mannelijke hormonen aan en krijgt mannelijke geslachtsdelen. Een vrouw heeft XX-chromosomen, maakt

'De diagnose was al in 1979 gesteld, maar altijd voor me verzwegen. Woest was ik!'

vrouwelijke hormonen aan en krijgt vrouwelijke geslachtskenmerken. Maar in aanleg gaat het soms mis en ontstaan er andere variaties. Bij PAOS is het lichaam deels ongevoelig voor de mannelijke geslachtshormonen, waardoor het zich tijdens de

mijn lot overgelaten en doodongelukkig geweest, omdat ik nooit had begrepen wat er nu precies met me aan de hand was. Ik was boos op de medische wereld en had zelfs medelijden met mijn ouders. Toen mijn moeder zo'n twintig jaar ►

geleden op haar sterfbed lag, mijn vader was toen al dood, heb ik haar nog mijn excuses aangeboden voor al het leed dat ik haar had aangedaan door te zijn wie ik was. 'Ach jongen, daar zijn moeders voor,' zei ze daarop. En daarmee veegde ze het onderwerp wederom van tafel. Waarom toch? Nu ik daaraan terugdenk, stromen de tranen over mijn wangen. Alsof ik werd ontkend. Pas toen ik mijn oude, medische dossier in handen had, begreep ik het

worden. In de gezamenlijke kleedkamer ging het er al net zo subtiel aan toe, toen ze een collega van mij te kakken zetten: 'Als ik zo klein geschapen was, zou ik mezelf ophangen.' Weet je hoe hard dat binnenkomt? De grootte van de penis is in onze maatschappij wel een dingetje, hoor. Let daar maar eens op. Alsof het bij mannelijkheid maar om één ding gaat. Alle geheimdoenerij en de vele operaties zonder duidelijk te weten waarom, hadden me

praten. Het is moeilijk uit te leggen wat een geheim met je doet. Wat ik later in mijn leven ook heb meegemaakt, het kan dat leed niet overtreffen."

Strijdbaar

"Nu ik weet dat ik geboren ben met PAOS, een aandoening die leidt tot interseksualiteit, is het bevrijdend om erover te kunnen praten. Niet langer wil ik ongehoord en ongezien door het leven gaan. Ik sta zelfs met vijf andere interseks-mensen op het toneel, in de voorstelling *XY WE* van theatermaker Marleen Hendrickx. Door een inkijkje te geven in ons leven, willen we de kennis over het onderwerp vergroten en het uit de taboesfeer halen. Nadat een van mijn zussen de voorstelling had gezien, heeft ze nog dagenlang gehuild. Het had zo veel indruk op haar gemaakt. Ook zij was dom gehouden. Ze wist niet beter dan dat ik het kind was dat altijd moeilijk deed. Dat was ook zo, alleen wist zij de reden daarvoor niet. Het zwijgen dat mijn ouders was opgelegd door de artsen, heeft grote impact gehad op ons hele gezin; op mijn plekje binnen dat systeem en hoe de rest naar mij keek. Mijn zus heeft nooit geweten wat ik moest doorstaan. Door te zwijgen werd mij alle steun ontnegd van mensen die me juist wilden bijstaan. Alle informatie heeft veel bij me losgemaakt. Het is zwaar, maar inmiddels ben ik zover dat ik gelukkig ook weer van de mooie momenten in het leven kan genieten. En ik ben strijdbaar, want zulk groot leed moet in de toekomst voorkomen worden." ■

'Het is moeilijk uit te leggen wat een geheim met je doet. Wat heb ik me eenzaam gevoeld'

zwijgen. Ik adoreerde mijn ouders. Hoe kon ik het hun kwalijk nemen? Maar later voelde ik boosheid. Waarom hadden ze hun nek niet voor me uitgestoken en mij zo aan mijn lot overgelaten?"

Mannelijkheid

"Mijn hele leven stond in het teken van angst, verdriet en schaamte. Al jong bij de zwembles, in kleedlokalen van de gymles of bij voetbal. Altijd bang dat iemand me in een strakke zwembroek of bloot zou zien en zou ontdekken dat ik 'anders' was.

Later op mijn werk bleven ze maar zeuren waarom ik nog steeds geen vrouw had. Ze zouden me weleens meenemen naar de hoeren, zodat ik een echte man zou

getraumatiseerd. Wat heb ik me vaak eenzaam gevoeld. Als kind heb ik in bed heel wat liggen janken, terwijl ik me voor de buitenwereld groothield. Het was dat ik vond dat ik het mijn ouders niet kon aandoen om zelfmoord te plegen, maar anders was ik er allang uitgestapt. Toen ik eenmaal mijn rijbewijs had, heb ik meer dan eens roekeloos en veel te hard over smalle landweggetjes gereden, hopen dat ik keihard tegen een boom zou eindigen. Dan zou het een ongeluk zijn en geen zelfmoord. Waarom was ik niet in plaats van mijn broer verongelukt? Heel wat uurtjes heb ik in tranen aan zijn graf gezeten. Niemand kende de pijn van mijn stille verdriet, maar daar kon ik vrijuit